

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Seculum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

rum. Prima facit miratulis, secunda figuris, tertia verbis. *ibidem libro 3.*

In sacra scriptura quicquid docetur, veritas, quicquid precipitur bonitas, quicquid promittitur, felicitas est. Nam Deus Veritas est sine fallacia, Bonitas sine malitia, Felicitas sine miseria. *ibid.*

Verè coruscus liber Psalmorum, sermo lampadis, cura fauciat cordis fatuus interioris hominis, occultarum lingua virtutum, quæ superbòs humilitati inclinat, reges pauperibus subdit, affabilitate parvulos nutrit. *Gastrod. sup. Psal. in prologo.*

Schola cœlestis, eruditio vitalis, auditorium veritatis, disciplina certissima singularis, quæ discipulos occupat sensibus fructuosis non inanum lenocinatione verborum. *Idem super Psal. 15.*

Alleluia, huius verbi tantus honor est, vt cum sit in Hebræa lingua reconditum, nullo tamen constet alio sermone translaturum: hoc tenet cuncta natio terrarum: & quicquid est deditum Deitati, dignitatem huius nominis pia deuotione veneratur. *Super Psal. 147.*

Recurrendum est ad solas sacras scripturas, vt vitam æternam adipiscamur. *P. de Alisco in sent.*

Scurrilitas.

DEFINITIO: ET ETYMOLOG.

Scurrilitas, Græce *σκιρτης*, & *σκιρτα*, scurra dicitur. Est autem scurrilitas ociositas, ex defectu rationis non volentis cohibere gestus exteriores. *secund. B. Thom. secunda Sec. q. 148. art. 6. c. 2.* Turpis & prociac dicacitas dici etiam potest scurrilitas, quæ neque locum, neque tempus, neque personas respicit, sed impudenter effutit quæ stultis risum, sapientibus dolorem exci. ant.

Scurra is dicitur, qui magis quam oportet risum mouet, & conerosus est. Nam risum securus magis cogitat, quemadmodum mouere illum queat, quam quemadmodum honeste loquatur, ne quemquam offendat. *secund. Arist. lib. 4. de hic.*

Scurrilitas differt à stultiloquio: quia scurrilitas refertur ad lasciuiam affectu: stultiloquium vero ad indiscretionem rationis. Et proprie accepta est filia luxurie. De hac Paulus ad Ephes. 5. non nominat: in vobis turpitudinem, aut stultiloquium, aut scurrilitatem, quæ ad rem non pertinet, id est nullus est utilitatis. *ex Ale. 3. tit. eod.*

Scurrilitas pertinet ad verba ratione inhonestatis. Multiloquium vero ratione superfluitatis. *secund. B. Thom. secunda Secun. q. 35. art. 5.*

Scurra à sequendo dici videtur, quod domos diuitem sequatur, & est, qui risum ab audientibus captat, non salua dignitate personæ: à scurra dicitur scurrile, quod est ridiculum cum turpitudine, & scurrilitas turpis, & prociac dicacitatis, & scurriliter prociaciter.

SENTENTIÆ BIBLICÆ.

Fornicatio autem, & omnis immunditia, aut auaritia nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos, aut turpitudinem, aut scurrilitatem, quæ ad rem non pertinet: sed magis gratiarum actio. *Ephes. 5. v. 4.*

SENTENTIÆ PHILOSOPHICÆ.

Scurræ & importuni sunt, qui ridiculis excidunt adeo, vt student potius mouere risum, quam honeste loqui, & dolore cum non afficere, quem cauillantur. *Aristoteles quarto Ethicorum, capite primo.*

Scurra est, qui cuncta, & omnino inessendum esse existimet. *Idem mag. mor. c. 28.*

SIMILITUDO.

Thrueri, quemadmodum corpus inefatur variis condimentis, sic animus intoxicatur scurrilibus iocis, & lacuicis cantilenis. *in 4. pop. 33.*

Vide, Ludum, Stultitia.

Seculum.

DEFINITIONES ET ETYMOLOG.

Seculum proprie tempus & ætatem significabat longam, quam æuam dicimus, & per synocpen seculum dicimus. Vnius hominis ætas: & aliquoties spatium centum annorum. A seculo fit secularis.

Secularis, Græce *σαιρικός*, & *σαιρ*, & *αιρ*, Æuam dicitur. Seculum nihil aliud est, quam periodus cuiuslibet rei, pro quo aliquan-

do ponitur æuam vel æuicernum. *secundum B. Thom. prima 10. art. 2.*

LOCI BIBLICI.

Seculum, Græcis *αιρ*, Hebræis *דור*. Primo, interduum clarat, quod à condito mundo. *Abraham 3. 21. Secundo*, interduum æterno, seu tempus perpetuum & æternum. *Genes. 2. 25. Tertio*, interduum non perpetuum, sed longum tempus significat, aut multum. *Exod. 21. 6. Dent. 15. 17. vbi significat quod vsque ad annum lubilzum, vt patet ex Levit. 25. 39. 40. 41. 42. 43. Quarto*, interduum tempus vite æternæ. *Ysa. 65. 17. 19. 32. Capitur etiam seculi vxor pro deo, & altissima illa vxor vita, & miserima condicione extra Christum. 2. Corin. 1. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.* Significatione saepe solet mundi & tenebrarum nomen vt in hominibus etiam non renatis capitur. *Rom. 11. v. 2. ad seculum tatur in seculum.*

PATRYM SENTENTIÆ.

Non medio e periculum est, cum habecastana clogit, diad que seculi sunt, lacumbit virtuti seculi, qui de peratorio Dei. *Ambr. in Psal. 118.*

Hunc mundus accipit, qui ad desideranda inuisibilia seculi dilant, tanto magis sinuo magis foris per seculum seculi dilant, tanto magis sinuo cordis ab eius receptione argeat. *Greg. li. 4. mor.*

Sicut homo graues habens oculos melius in loco teretis quam in sole positus videt: sic homo terrenus in terrenis citus, & in spiritualibus cœcus. *Chrys. super Math. 6.*

Hi sunt martyres seculi, mundi professores, discipuli seculi, lites eloquii, per multas siquidem tribulationes intrant in seculum: colorum: hi autem per multas tribulationes promerentur. *1. Cor. 13. 12.*

Vide, Actus, Tempus.

Securitas.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.

Securitas, Græce *ασφαλεια*, & *ασφαλεις*, securitas dicitur. Est autem securitas, perfecta, quæ animi à timore, & B. Thom. secunda Secunda q. 129. art. 7.

Securitas op. ponitur timori, priuatue tamen. Audacior tunc est, & securus anim eundem prima Secunda q. 45. art. 11.

Securitas non est idem quod fortitudo, sed est conditio & magnanimitatis, si fit, quando, & in quibus debet. *secund. Ambr. secunda Secunda q. 129. art. 7.*

Securus dicitur, quasi sine cura, quasi seorsim à cura, quando pro contemptore accipitur. *Virg. de arum arum prima. Hinc se cure aduerbum, & securitas, tranquillitas & qui.*

BIBLICI LOCI.

Securitas nimia cauenda, *Prou. 28. 14.* securitas Satanae adempta, *Marth. 12. 44.* vbi securitas & otium videntur allegari signari, quorum illa aditum Satanae patefacit, illud autem iam ad se viro allicit. Securitas vera ex legobediencia. *2. Paral. 20. 20.* securitas mentis optima, *Proverbia 15. 15.* securus promissa, *Leuit. 25. 18. & 26. 6.*

PATRYM SENTENTIÆ.

Senti de Augustino quicquid libet sola me in oculis hominibus non accipiet. *August. ad Secundum Manicheum. 2. 1. 3. c. 1. Senti.*

Nemo securus debet esse in vita ista, quæ tota tentationatur, vt qui fieri potuit ex deteriori melior, non fiat etiam melior deterior. *August. lib. 16. confess.*

Nemo securus est in his bonis, quæ potest iniurias amittere, tatem autem atque sapientiam nemo amittit inuites. *Dial. lib. 2.*

Nunquam securus cum thesauro lato tenetur in claustrum vniam cavernam habitans cum lupo tutus est agnus. *Securus penetrari, qui hostem proprium in suas partes induit, & in seculum sibi gladium ipse supponit, qui locum habitantis suæ ingressibus retrahit. Hier. de cohab. cler. & mulier.*

Sæpe mens, dum virtutis suæ securitate resolutur, in claustrum uersario inopinata culpæ telo perforatur, & inde à Deo in longe fit: vnde ei ad tempus sine cautele custodia propinquat. *Greg. in Mor.*

In casum munita sunt cætera, quum locus vnus, de quo tunc tet aditus, non est munitus. *ibid.*

Sæpe quem tentationis certamen superare non valuit, securus securitas frauit. *in Moral.*

Debet in se esse securitas, sed etiam timor in conseruatione illa certans foueat, & torpentes pungat. *ibid.*

Quibusdam sæpe magnitudo virtutis occasio fuit perditionis, vt cum de confidentia vniim inordinate securi essent, per negligentiam inordinate morentur. Mater enim negligentia esse securitas. Videndo ergo meretricem, id est, Magis